

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

8. De numero Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

monii sacramentum ministrare possit, character confirmationis ad constantiam fidei ordinis, ad conficiendum & fidelibus dispensandum corpus Christi.

- 4 Effectus gratiæ in sacramentis non iterabilibus, si propter suscipientis indispositionem impeditus fuit, remoto obice, statim confertur: Ratio est, cum sacramenta characterem imprimantia constituent hominem in statu immutabili, sed dum obex gratiæ durat imperfecto & diminuto, quia character est quasi potentia passiva, quæ perfici debeat aduentu gratiæ sanctificantis, per quam demum acquiritur ad gratias actuales homini necessarias, ideo credendum est, Deum misericorditer ita instituisse, ut recedente obice seu fictione mox effectus gratiæ sacramentalis ex opere operato conferratur.
- 5 Credibile est etiam post acceptum sacramentum extremæ unctionis, matrimonii aut Eucharistiæ nondum absumptis speciebus remoto obice gratiam conferri: Quia licet characterem non imprimant, tamen constituunt hominem aliquandiu in statu tali, quo nova sacramenti susceptione gratiam sacramentalem consequi non possit. Quare videtur ita misericorditer à Deo institutum esse, ut moraliter veluti habitu quodam perdurent ad eandem gratiam sacramenti remoto obice conferendam.

C A P. VIII.

De numero sacramentorum.

- I Septem sunt novæ legis proprie dicta sacramenta à Christo instituta iuxta Trident. Et hanc doctrinam non solum Latini omnes, sed etiam Græci & Ar-

& Armeni consentiunt. Vnde cum in hanc doctrinam latus orbis Christianus Occidens & Oriens consenserit contra eam disputare insolentissime in-
 finis est; Præsertim cum nullum vestigium in antiquitate appareat, quoniam tempore vnum ex his sacramentis nouiter in Ecclesiam introductum & institutum fuerit; Ideo eorum origo ad prima tempora videlicet Christi institutionem & Apostolorum promulgationem ferri debet. Neque refert, quod nusquam in Patribus antiquis expressè legamus esse septem sacramenta, quia non erat ipsis propositum, sacramentorum numerum colligere, cum neque in dubium retiocaretur, sed recensebant sacramentorum modò plura modò pauciora, pro vt eorum instituto seruebar.

Frequentissima apud Patres antiquos mentio est eorum præcipuè sacramentorum, quibus homo simpliciter perficitur Deoque initiatur aut consecratur, qualia sunt Baptismus, Confirmatio, S. Eucharistia, Ordo.

Septem sacramenta congruenter à Christo pro humani generis auxilio instituta sunt. Nam homines considerantur vel vt singuli vel in ordine ad societatem. Prima consideratione homo per se loquendo tribus indiget secundum corpus vt nascatur, crescat & nutriatur: quibus spiritualiter tria sacramenta respondent, Baptismus, Confirmatio, & sacra Eucharistia. Ita secundum spiritum homo interdum incurrit infirmitatem, peccatum, cuius rei causa duo sacramenta habeamus, videlicet Pœnitentiam & extremam Vnctionem: Pœnitentiam, quæ homini sanitatem adfert: Vnctionem, quæ reliquias peccati ipsumque animi languorem affert.

affert. Altera consideratio in ordine ad commun-
tatem conficitur homo duobus modis; primo si ac-
cipiat pœnitentiam super alios & potestatem exer-
cendi actus publicos, quod fit per ordinationem, se-
cundo si propagationi humani generis & pia libe-
rum educationi inseruiat, quod fit per matrimonium.

TRACTATUS II.

De Sacramento Baptismi.

C A P. I.

De Nomine ac Definitione Baptismi.

Baptismus (quasi immersio, affusio, unde *taufen*
Chen oder tauffen) est sacramentum regenera-
tionis; per aquam in verbo. Iuxta Iohannis 3.
*Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu sancto non po-
test intrare in regnum Dei: per aquam, id est, per ablu-
tionem aquæ.*

NB. Aqua & verborum prolatio sunt veluti par-
tes materiales totius sacramenti, forma autem est sa-
cra significatio.

2 Intentio saltem implicita conferendi sacrum sym-
bolum est de necessitate sacramenti.

C A P. II.

Quo tempore Sacramentum Baptismi à Christo institutum.

Baptismi sacramentum Christus ante Passionem
instituit. Probat; Baptismum Christi discipu-
li eius administrabant ante passionem Iohan. 3. Er-
go, quia usus & administratio supponit institutio-
nem